

UCHWAŁA NR 37/2026
SENATU UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO
z dnia 22 kwietnia 2026 r.

w sprawie nagród ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki

Na podstawie § 22 pkt 25 Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego uchwalonego uchwałą Nr 102/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. (ze zm.), w związku z art. 28 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2024 poz. 1571, z późn. zm.), § 5 ust. 4 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie nagród ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (Dz. U. 2021 poz. 2286) uchwała się, co następuje:

§ 1. Senat Uniwersytetu Wrocławskiego pozytywnie opiniuje wnioski o nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz za całokształt dorobku w roku 2025 dla wymienionych poniżej nauczycieli akademickich:

1) za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej: – zespół w składzie:

- a) prof. dr hab. Dagmara Jakimowicz,
- b) dr hab. Marcin Szafran,
- c) dr Agnieszka Strzałka;

2) za osiągnięcia w zakresie działalności dydaktycznej: dr hab. Dorota Moroń, prof. UW r;

3) za osiągnięcia w działalności organizacyjnej: prof. dr hab. Agnieszka Matusiak-Bakuła;

4) za całokształt dorobku: prof. dr hab. Piotr Biler.

§ 2. Opinie o zasadności wystąpienia z wnioskami zawierają załączniki nr 1-4 do uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu UW r
Rektor: *prof. R. Olkiewicz*

Załącznik nr 1

**Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw
szkolnictwa wyższego i nauki za znaczące osiągnięcia w działalności naukowej
dla zespołu w składzie prof. dr hab. Dagmara Jakimowicz, dr hab. Marcin Szafran,
dr Agnieszka Strzałka**

Osiągnięcie zespołu w składzie dr Agnieszka Strzałka, dr hab. Marcin Szafran oraz prof. dr hab. Dagmara Jakimowicz z Zakładu Mikrobiologii Molekularnej na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego stanowi opisanie organizacji i segregacji chromosomu unikatowych bakterii glebowych produkujących antybiotyki, a także wykazanie roli białek organizujących chromosom w regulacji biosyntezy antybiotyków.

W skład osiągnięcia wchodzi 5 publikacji:

1. Pawlikiewicz K, Strzałka A, Nurek A, Donczew M, Gierlikowska A, Gongerowska-Jac M, Szafran MJ, Jakimowicz D. SMC Ensures Efficient Chromosome Replication and oriC Positioning During *Streptomyces* Spore Germination. *Sci. Reports* 2026 w druku, IF 3,9, pkt MNiSW 140
2. Pawlikiewicz K, Strzałka A, Majkowski M, Duława-Kobeluszczyk J, Szafran MJ, Jakimowicz D. SMC modulates ParB engagement in segregation complexes in streptomyces. *Nat Commun.* 2025 Oct 9;16(1):8999. doi: 10.1038/s41467-025-64044-3, IF 15,7, pkt MNiSW 200.
3. Szymczak J, Strzałka A, Bania D, Jakimowicz D, Szafran MJ. Significance of the CTP-binding motif for the interactions of *S. coelicolor* ParB with DNA, chromosome segregation, and sporogenic hyphal growth. *Nucleic Acids Res.* 2025 Jun 20;53(12): gkaf623. doi: 10.1093/nar/gkaf623, IF 13,1, pkt MNiSW 200.
4. Strzałka A, Mikołajczyk J, Kowalska K, Skurczyński M, Holmes NA, Jakimowicz D. The role of two major nucleoid-associated proteins in *Streptomyces*, HupA and HupS, in stress survival and gene expression regulation. *Microb Cell Fact.* 2024 Oct 14;23(1):275. doi: 10.1186/s12934-024-02549-0. IF 4,9, pkt MNiSW 100.
5. Duława-Kobeluszczyk J, Strzałka A, Tracz M, Bartyńska M, Pawlikiewicz K, Łebkowski T, Wróbel S, Szymczak J, Zarek A, Małecki T, Jakimowicz D, Szafran MJ. The activity of CobB1 protein deacetylase contributes to nucleoid compaction in *Streptomyces venezuelae* spores by increasing HupS affinity for DNA. *Nucleic Acids Res.* 2024 Jul 8;52(12):7112-7128. doi: 10.1093/nar/gkae418. IF 13,1, pkt MNiSW 200.
Sumarycznie IF 50,7, pkt MNiSW 840

Zespół z Zakładu Mikrobiologii Molekularnej Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego od 2008 roku prowadzi systematyczne badania nad organizacją chromosomu bakterii z rodzaju *Streptomyces*. Mikroorganizmy te należą do najważniejszych naturalnych producentów biologicznie aktywnych związków wykorzystywanych w medycynie i biotechnologii, w tym antybiotyków, leków przeciwnowotworowych oraz immunosupresantów. Jednocześnie biosynteza wielu z tych związków jest ściśle regulowana i w warunkach laboratoryjnych często pozostaje wyciszona. Zrozumienie mechanizmów kontrolujących aktywność genów odpowiedzialnych za ich produkcję stanowi jedno z kluczowych wyzwań współczesnej mikrobiologii i biotechnologii. Coraz więcej danych wskazuje, że istotną rolę w tej regulacji odgrywa przestrzenna organizacja chromosomu. Badania prowadzone przez zespół z Zakładu Mikrobiologii Molekularnej wpisują się w ten ważny obszar nauki, przyczyniając się do istotnego poszerzenia wiedzy na temat molekularnych mechanizmów regulacji ekspresji genów u bakterii *Streptomyces*.

Przedstawione do nagrody osiągnięcie naukowe obejmuje cykl pięciu publikacji stanowiących rozwinięcie wcześniejszych, przełomowych badań zespołu dotyczących struktury liniowego chromosomu *Streptomyces* (Nat. Commun. 2021). W pracy tej po raz pierwszy wykazano, że struktura chromosomu u bakterii może być reorganizowana w czasie rozwoju – zjawisko wcześniej nieopisane u organizmów prokariotycznych. Ponadto w pracy opisano rolę kluczowych białek – ParB, SMC oraz HupS – odpowiedzialnych za organizację poszczególnych domen chromosomalnych oraz przebieg dynamicznych zmian architektury chromosomu w trakcie różnicowania. Publikacje składające się na przedstawione osiągnięcie naukowe rozwijają te odkrycia i prowadzą do pogłębionego zrozumienia funkcji białek organizujących zarówno centralny region chromosomu (ParB i SMC), jak i jego ramiona (HupS), w których zlokalizowane są liczne klastry genów kodujących szlaki biosyntezy antybiotyków.

Do najważniejszych osiągnięć przedstawionych w publikacjach wchodzących w skład osiągnięcia naukowego należą:

- wykazanie, że oddziaływanie białka HupS, organizującego terminalne domeny chromosomu, z DNA jest regulowane poprzez odwracalną acetylację wielokrotnie powtórzonych reszt lizyny – mechanizm przypominający regulację oddziaływań białko-DNA obserwowaną u organizmów eukariotycznych;
- opisanie współdziałania HupS z pokrewnym białkiem HupA w regulacji ekspresji genów odpowiedzialnych zarówno za biosyntezę antybiotyków, jak i za przetrwanie komórek w warunkach stresowych;
- wykazanie, że białko ParB, organizujące centralny region chromosomu, podlega regulacji poprzez wiązanie i hydrolizę CTP, a aktywność ta jest niezbędna do tworzenia kompleksów ParB-DNA; białka zależne od CTP stanowią nową, unikatową i wciąż słabo poznaną klasę regulatorów molekularnych;
- odkrycie, że kondensyna SMC moduluje tworzenie kompleksów ParB z DNA, co stanowi nowy, wcześniej nieopisany element mechanizmu segregacji chromosomów bakteryjnych;
- wykazanie, że kondensyna SMC wpływa również na przebieg replikacji chromosomu oraz jego przestrzenną organizację w komórce, co znacząco rozszerza wiedzę na temat funkcji tej klasy białek w komórkach bakteryjnych.

Wyniki tych badań były prezentowane także na trzech międzynarodowych konferencjach naukowych w formie trzech wystąpień ustnych (w tym dwóch wykładów zaproszonych) oraz sześciu prezentacji plakatowych. Zespół badawczy stworzył i rozwija nowoczesny, multidyscyplinarny warsztat badawczy umożliwiający zaawansowane analizy organizacji chromosomu oraz funkcji białek wiążących DNA. Wśród stosowanych metod znajdują się m.in. analizy konformacji chromosomu, badania oddziaływań białko-DNA *in vivo* i *in vitro*, analizy transkryptomyczne, spektrometria mas oraz zaawansowane techniki mikroskopowe, takie jak mikroskopia wysokorozdzielcza i mikroskopia przyżyciowa. Badania realizowane są z wykorzystaniem nowoczesnej infrastruktury badawczej dostępnej na Wydziale Biotechnologii, zakupionej dzięki finansowaniu w ramach programu IDUB (Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza).

Należy podkreślić, że zasadnicza większość (powyżej 95%) opisanych badań została wykonana na Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego. W badania zaangażowani byli doktoranci (Julia Duława-Kobeluszczyk, Katarzyna Pawlikiewicz i Justyna Szymczak, a także Jakub Mikołajczyk oraz Dominik Bania), oraz liczni studenci Wydziału Biotechnologii wykonujący projekty w Zakładzie Mikrobiologii Molekularnej. Badania prowadzone były w ramach grantów Narodowego Centrum Nauki: HARMONIA i SONATA, kierowanych przez dr. hab. Marcina Szafrana, OPUS, kierowanego przez prof. dr hab. Dagmarę Jakimowicz oraz SONATINA, kierowanego przez dr Agnieszkę Strzałkę. Uzyskane wyniki zostały wysoko ocenione przez ekspertów i przyczyniły się do dalszego rozwoju zespołu, czego wyrazem jest przyznanie kolejnych grantów badawczych w programach OPUS dla dr. hab. Marcina Szafrana oraz prof. dr hab. Dagmary Jakimowicz.

Badania organizacji chromosomów bakteryjnych prowadzone przez zespół z Uniwersytetu Wrocławskiego są dobrze rozpoznawalne na arenie międzynarodowej. Świadczy o tym m.in. zaproszenie prof. dr hab. Dagmary Jakimowicz oraz dr. hab. Marcina Szafrana do organizacji międzynarodowej, prestiżowej konferencji pod auspicjami EMBO (*European Molecular Biology Organisation*) pt. „DNA topology and topoisomerases in genome dynamics” (<https://meetings.embo.org/event/25-dna-topology>). Konferencja ta, objęta patronatem Uniwersytetu Wrocławskiego, odbyła się w 2025 r. w Szklarskiej Porębie i zgromadziła blisko 120 naukowców z całego świata. Podczas konferencji dyskutowano m.in. nad mechanizmami molekularnymi regulującymi topologię chromosomów oraz omawiano konsekwencje jej zaburzeń, w tym wpływ na ekspresję genów. Zorganizowanie konferencji pozwoliło na zwiększenie widoczności badań prowadzonych na Uniwersytecie Wrocławskim.

Prace zespołu stanowią spójne i wieloaspektowe podejście do badań nad organizacją chromosomów i regulacją ekspresji genów u bakterii, łącząc analizy podstawowych procesów komórkowych z badaniami globalnych mechanizmów regulujących produkcję metabolitów o znaczącym potencjale farmaceutycznym. Wykazano, że zmiany organizacji i topologii chromosomu mogą wpływać również na aktywację tzw. „uśpionych”, czyli nieaktywnych w standardowych warunkach, genów odpowiedzialnych za biosyntezę antybiotyków oraz innych związków biologicznie czynnych. Poznanie zasad organizacji chromosomu oraz zrozumienie, w jaki sposób zmiany jego topologii wpływają na aktywność genów, może w przyszłości

umożliwić konstruowanie szczepów *Streptomyces* zdolnych do wydajnej produkcji nowych antybiotyków. Ma to szczególne znaczenie w obliczu narastającego na świecie problemu antybiotykoodporności.

Działalność zespołu przyczynia się do systematycznego rozwoju i wdrażania zaawansowanych metod badawczych, realizowanych na wysokim, międzynarodowym poziomie. Włączanie studentów i doktorantów w prowadzone projekty sprzyja kształceniu oraz rozwojowi młodej kadry naukowej. Osiągnięcia zespołu zyskują uznanie w środowisku międzynarodowym, przyczyniając się do promocji Uniwersytetu Wrocławskiego poprzez publikacje w prestiżowych czasopismach naukowych, organizację ważnych wydarzeń naukowych oraz skuteczne pozyskiwanie środków na realizację kolejnych projektów badawczych.

Uzyskane wyniki wnoszą istotny wkład w rozwój badań nad organizacją chromosomu bakterii oraz molekularnymi mechanizmami regulacji ekspresji genów. Jednocześnie otwierają nowe perspektywy wykorzystania bakterii *Streptomyces* jako źródła dotąd nieodkrytych związków biologicznie czynnych. Przedstawione osiągnięcia potwierdzają wiodącą rolę zespołu w badaniach nad molekularną organizacją chromosomu bakterii. Dzięki połączeniu badań podstawowych z dużym potencjałem aplikacyjnym prace zespołu przyczyniają się do wzmacniania pozycji Uniwersytetu Wrocławskiego jako ważnego ośrodka badań w obszarze mikrobiologii molekularnej i biotechnologii.

**Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw
szkolnictwa wyższego i nauki za znaczące osiągnięcia w działalności dydaktycznej
dla dr hab. Doroty Moroń, prof. UWr**

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, jest zatrudniona w Uniwersytecie Wrocławskim, w Instytucie Politologii, od 1 października 2006 roku. Od początku swojej pracy jest osobą niezwykle zaangażowaną w działalność dydaktyczną, zarówno w obszarze organizacji dydaktyki, jak i jej realizacji.

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr była autorką innowacyjnego programu Podyplomowych Studiów „Zarządzanie Kapitałem Ludzkim i Społecznym”, kierownikiem tych studiów oraz osobą prowadzącą zajęcia. Realizowała zajęcia dydaktyczne z wielu przedmiotów na różnych kierunkach studiów, wdrażając innowacyjne metody dydaktyczne. Aktywnie włączała się w prace gremiów realizujących zadania z zakresu jakości kształcenia.

Osiągnięcia dr hab. Doroty Moroń, prof. UWr., w zakresie zarządzania dydaktyką i organizacji procesu dydaktycznego wiążą się z pełnieniem przez nią, w latach 2018-2024 funkcji zastępcy dyrektora Instytutu Politologii ds. nauczania, a od 1 września 2024 roku dyrektora Instytutu. Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, kierowała zespołami opracowującymi programy studiów oraz modyfikującymi programy studiów na kierunkach: Politologia, Political Science, Zarządzanie Projektami Społecznymi, Zarządzanie Bezpieczeństwem Państwa, (programy wdrożone od roku 2024/2025) oraz pracowała w zespole opracowującym program studiów na kierunku Branding and Political Leadership (w ofercie od roku 2026/2027).

Realizowała działania w zakresie jakości kształcenia w latach 2018-2024 jako przewodnicząca Zespołu ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii i członkini Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, zaś od 1 września 2024 roku jako przewodnicząca Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii, członkini Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz członkini Zespołu ds. PKA Uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia. Jej osiągnięcia w tym zakresie dotyczą wypracowywania i oceny rozwiązań w zakresie zapewniania jakości kształcenia, identyfikacji, promocji i wdrażania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, a także wsparcia kierunków w ramach oceny programowej PKA. Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, była również zaangażowana w przygotowanie i realizację projektów w ramach konkursów na Pracownie Dydaktyczne UWr: *Pracownie komputerowe na WNS* (2024), *Multimedialna Koszarowa* (2025).

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, doprowadziła do utworzenia w 2024 roku Rady Interesariuszy Instytutu Politologii, zapraszając do współpracy pracodawców, wspierających kreowanie nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb rynku pracy dydaktyki akademickiej. Koordynuje działalność Rady rozwijając wkład pracodawców w konstruowanie programów kształcenia i ich realizację.

Znaczącym osiągnięciem dr hab. Doroty Moroń, prof. UWr, jest włączanie studentów i doktorantów w realizację badań naukowych. W ramach kierowanego przez nią projektu *Humanitarian aid and the empowerment of Ukrainians coming to the V4 countries - good practices*, finansowanego ze środków Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, realizowanego w latach 2023-2024, studenci brali udział w badaniach naukowych przy wykorzystaniu wypracowanej w ramach innego projektu naukowego metody skanowania sygnałów lokalnych, aktywnie uczestniczyli w warsztatach i konferencji naukowej w ramach projektu.

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, jest zaangażowana w organizację i wdrażanie tutoringu akademickiego na Wydziale Nauk Społecznych i w Instytucie Politologii – jest certyfikowaną tutorką i prowadziła jedne z pierwszych na Wydziale zajęć tutoringowych.

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, realizowała i współrealizowała finansowane przez Rektora UWr innowacyjne inicjatywy dydaktyczne, służące nabywaniu i rozwijaniu przez studentów umiejętności i kompetencji kluczowych z perspektywy ich kierunków studiów, a także zapewniających integrację i współpracę międzykulturową. Należą do nich inicjatywy: *Zaprojektuj „Piknik Politologiczny”*, *Wyzwania społeczne i polityczne współczesnego świata. Konferencja studencko-doktorancka w Instytucie Politologii*, *Społecznie odpowiedzialni – ekonomia społeczna w praktyce* (2025), *Gra miejska - zaprojektuj i zrealizuj*, *Innowacyjne warsztaty: organizacje pozarządowe w praktyce* (2024).

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UWr, wniosła również znaczący wkład w rozwój oferty szkoleniowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest autorką innowacyjnych programów szkoleń,

uczestniczyła w przygotowaniu oferty szkoleniowej, która uzyskała finansowanie ze środków FERS. Realizowała szkolenie *Organizacja współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariatu w jednostkach samorządu terytorialnego* oraz współprowadziła szkolenie *Zarządzanie zasobami ludzkimi w samorządzie terytorialnym*.

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UW, jest koordynatorką współpracy z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej w ramach projektu „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej w województwie dolnośląskim”, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach którego systematycznie włącza studentów w kształcenie dotyczące problematyki ekonomii społecznej. Jest również członkinią Regionalnej Komisji Egzaminacyjnej ds. stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych (RKE) w województwie dolnośląskim.

Dr hab. Dorota Moroń, prof. UW, pełni również ważną rolę w kształceniu kadr jako promotorka i recenzentka prac dyplomowych oraz członkini komisji egzaminacyjnych. Jej magistrantka Natalia Szkudlarek uzyskała w 2025 roku I miejsce w Konkursie na najlepsze prace magisterskie i rozprawy doktorskie o społeczeństwie obywatelskim (KPRM).

Wskazane osiągnięcia dydaktyczne wskazują na bardzo duże zaangażowanie dr hab. Doroty Moroń, prof. UW, w działalność dydaktyczną, zarówno w zakresie organizacji dydaktyki, jak i jej realizacji.

**Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw
szkolnictwa wyższego i nauki za znaczące osiągnięcia w działalności organizacyjnej
dla prof. dr hab. Agnieszki Matusiak-Bakuły**

Działalność organizacyjna prof. dr hab. Agnieszki Matusiak-Bakuły, badawczo koncentrująca się na dekolonialnej analizie kultury i literatury ukraińskiej osadzonej w kontekście europejskim oraz posttotalitarnych przemianach teatru Globalnego Wschodu w obszarze postsocjalistycznym, wywarła znaczący wpływ społeczny, edukacyjny i polityczny o zasięgu międzynarodowym, przyczyniając się do wzmocnienia pozycji Uniwersytetu Wrocławskiego oraz rozwoju współpracy polsko-ukraińskiej w Europie. Jej aktywność ponadprzeciętnie łączy tworzenie instytucji, projektowanie polityk edukacyjnych, koordynację międzynarodowych konsorcjów badawczych, prowadzenie dyplomacji naukowej w strukturach UE oraz komercjalizację społeczną humanistyki poprzez teatr, literaturę i aktywność w przestrzeni publicznej. Jej działania w tym zakresie zyskały uznanie opiniotwórczych gremiów zewnętrznych, które przyznały jej Nagrodę im. Zygmunta Glogera w XXXIII edycji z uzasadnieniem „za znaczący wkład w upowszechnianie kultury Słowiańszczyzny Wschodniej i budowanie współpracy polsko-ukraińskiej”.

1. Tworzenie instytucji i trwałych struktur współpracy

Prof. Agnieszka Matusiak-Bakuła jest współinicjatorką (razem z dr hab. Dorotą Kolodziejczyk, prof. UWr z Instytutu Filologii Angielskiej UWr) i pierwszą kierowniczką Centrum Transkulturowych Studiów Posttotalitarnych (2015-2026), pionierskiej jednostki badawczej Wydziału Filologicznego UWr, która szybko przekształciła się w usieciowiony rozpoznawalny ośrodek europejskich badań nad kulturami byłego bloku wschodniego i dialogu polsko-ukraińskiego. Pod jej kierownictwem Centrum zorganizowało 10, a współorganizowało 6, międzynarodowych konferencji naukowych, gromadzących opiniotwórczych naukowców z Europy Środkowej, Wschodniej, Południowo-Wschodniej oraz szeroko rozumianego Zachodu. Konferencje te, których prof. Matusiak-Bakuła była merytoryczną kierowniczką, zostawiły po sobie ślad wydawniczy na łamach zainicjowanych przez nią czasopism „Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia” oraz „Pomiędzy. Polonistyczno-Ukrainistyczne Studia Naukowe” oraz świeżo stworzonej serii wydawniczej „Nowa Ukraina, Nowa Europa”, których prof. Matusiak-Bakuła jest redaktorką naczelną.

1.1. Projekty badawcze i konsorcja naukowe Centrum TSP

Z inicjatywy prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły Centrum przeprowadziło także znaczące projekty badawczo-artystyczno-kulturotwórcze o zasięgu międzynarodowym.

1.1.1. Szczególne należy wymienić w tym kontekście projekt „Posttotalitarny syndrom pokoleniowy w literaturach słowiańskich Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej w świetle studiów postkolonialnych” (MNiSW NPRH Nr 12H 12 0046 81). Z myślą o nim prof. Matusiak-Bakuła stworzyła i prowadziła zespół badawczy, skupiający naukowców z wiodących ośrodków Polski i Ukrainy. Projekt stworzył trwałą platformę współpracy międzynarodowej, kluczową dla humanistycznych studiów postkolonialnych w regionie, wprowadzając do nich pokoleniowość jako nowatorską kategorię badawczą.

1.1.2. Na podkreślenie zasługuje również powstanie z inicjatywy prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły pod auspicjami Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie ponadnarodowego konsorcjum teatralno-badawczego, obejmującego badaczy z wiodących polskich uniwersytetów (oprócz UWr, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II w Lublinie, UMCS, Uniwersytet Śląski) oraz najważniejsze instytucje teatralne z ośmiu państw Europy:

Węgry – Narodowe Muzeum i Instytut Teatralny w Budapeszcie

Bułgaria – Katedra Teatrologii Narodowej Akademii Teatralno-Filmowej w Sofii

Czechy – Instytut Teatralny w Pradze

Słowacja – Instytut Teatralny w Bratysławie

Chorwacja – Chorwackie Centrum ITI w Zagrzebiu

Bośnia i Hercegowina – Międzynarodowy Festiwal MESS (Sarajewo)

Serbia – Sterijinopozorje (Nowy Sad)

Ukraina – Centrum Teatralne im. Łesia Kurbasa w Kijowie (partner główny projektu).

Owo konsorcjum, stworzone na potrzeby realizacji międzynarodowego projektu „I znów prolog? Posttraumatyczny teatr i dramat w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej w świetle transformacji systemowej (1989/1991-2021)” stanowiło najszerzą sieć współpracy

teatralno-badawczej w regionie po 1989 roku, wzmacniając w sposób szczególny europejską obecność ukraińskiej dramaturgii w czasie wojny: <https://www.institut-teatralny.pl/2021/06/05/i-znow-prolog-webinar-inaugurujacy-projekt/>

Rezultatem owych projektowych działań było zaproszenie prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły do Ukraińskiego Komitetu Międzynarodowej Sieci Eurodram (jako jedynej polskiej konkursowej jurorki).

1.2. Działalność edukacyjna Centrum TSP

Z inicjatywy prof. A. Matusiak-Bakuły Centrum nawiązało także aktywną współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi w mieście i regionie: we Wrocławiu z XII LO im. Bolesława Chrobrego i Ukraińską Szkołą UNION oraz w Legnicy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Bohdana-Ihora Antonycza z ukraińskim jako językiem nauczania. Współpraca obejmowała zajęcia dydaktyczne uczestniczek i uczestników Centrum TSP dla młodzieży, jak też wykłady dla nauczycieli.

1.3. Wymieniona aktywność prof. Matusiak-Bakuły w roku 2025 została sprofilowana w stronę zintensyfikowanych działań na rzecz powstania Centrum Współpracy Polsko-Ukraińskiej UWr oraz przyznania tytułu doktora *honoris causa* UWr dla wybitnego ukraińskiego pisarza i aktywisty Serhija Żadana.

2. Systemowy wpływ na polityki edukacyjne - wkład o znaczeniu państwowym

Wyjątkowym wyróżnikiem działalności prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły jest jej udział w reformie szkolnictwa Ukrainy. Na podstawie jej publikacji i eksperckich wystąpień została ona zaproszona jako konsultantka ministerialna do opracowania standardów edukacyjnych w ramach reformy „Nowa Ukraińska Szkoła”. Współtworzony przez nią model programowy „Teatr i dramat” dla klas 6–9 uzyskał oficjalną rekomendację Ministerstwa Nauki i Oświaty Ukrainy (nr 21/10-709) i został wdrożony w skali ogólnokrajowej, co stanowi bezprecedensowy przykład wpływu polskiej humanistyki na system oświaty innego państwa, przyczyniając się jednocześnie do dekolonizacji treści nauczania historii i literatury w Ukrainie po 24 lutego 2022 roku, rozumianych jako działanie o charakterze strategicznym w warunkach pełnoskalowej wojny i przebudowy ukraińskiej tożsamości narodowej: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Mizhhal.intehr.kursy.2023/Dramaturhiya.i.teatr.7-9.kl.Starahina.ta.in-08.09.2023.pdf>.

3. Dyplomacja naukowa i obecność na forum Unii Europejskiej

Prof. Agnieszka Matusiak-Bakuła pełni rolę ambasadorki nauki w przestrzeni publicznej UE. Jej dwudziestopięcioletnie działania na rzecz wzmocnienia dialogu polsko-ukraińskiego zaowocowały zaproszeniem jej przez belgijskie Stowarzyszenie Elles Sans Frontières do współorganizacji VIII Polonijnego Kongresu Kobiet w Brukseli, odbywającego się pod hasłem „Feministyczna Ukraina: nowe geopolityczne siostrzeństwo”, którego centralnym wydarzeniem była debata w Parlamencie Europejskim „The Feminist Ukraine”, w której prof. Matusiak-Bakuła współuczestniczyła; w ramach owego wydarzenia prof. Matusiak-Bakuła również zainicjowała oraz moderowała panel dyskusyjny „Ukraina na drodze dekolonialnej zmiany: literatura, kultura i sztuka”, który odbyła się w Muzeum K1-Kanal-Centre Pompidou w Brukseli. Dzięki obecności w Parlamencie Europejskim i współtworzeniu międzynarodowej dyskusji działalność profesor Agnieszki Matusiak-Bakuły przyczyniła się do wzmocnienia świadomości dekolonialnych perspektyw w polityce europejskiej, zwłaszcza w kontekście wsparcia dla Ukrainy po 2022 roku, wprowadzenia do debaty politycznej kwestii kulturowych i literackich jako istotnych elementów geopolityki i bezpieczeństwa demokratycznego, budowania mostów między środowiskami akademickimi, feministycznymi i instytucjami UE, co sprzyja tworzeniu bardziej inkluzywnych i świadomych kulturowo polityk wspólnotowych. Świadczy to o tym, iż jej głos jako badaczki i ekspertki od dekolonialnych narracji Ukrainy został zauważony i włączony do szerszego dyskursu politycznego, co stanowi rzadki i znaczący przykład wpływu humanistyki na kształtowanie polityki międzynarodowej.

4. Transnarodowe performanse, czytania i działania kulturowe

Profesor Agnieszka Matusiak-Bakuła jest inicjatorką i współtwórczynią serii międzynarodowych wydarzeń artystycznych, dla których bazę stanowią jej badania naukowe:

- Bruksela (Kanal-Centre Pompidou): czytanie performatywne dramatu „*Kotka Donbasu*” Nedy Nezdany w jej tłumaczeniu;
- Olsztyn (II Międzynarodowy Festiwal Teatralny Via Carpatia, Teatr Narodowy im. Stefana Jaracza): czytanie performatywne sztuki „*Szczęście na muszce*” Ołeksandra Witra (w jej przekładzie) oraz zorganizowanie i moderowanie międzynarodowego panelu „Wojna. 24 lutego 2022”;

- Wrocław – Zakład narodowy im. Ossolińskich, Instytut Grotowskiego, Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego: zainicjowanie i opieka merytoryczna nad czytaniem performatywnymi dramatów Ołeksandra Witra, Ihora Kosteckiego i Wołodymyra Rafiejenki;
- „Majdan. Ukraińskie re-kreacje” (Wrocław, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego. Przejście Dialog) – pomysłodawczyni i opiekunka merytoryczna nad performansem w przestrzeni miejskiej Wrocławia, przeprowadzonym przez Teatr Gas, działający w ramach Instytutu Grotowskiego we Wrocławiu;
- „Dźwięk bezpiecznego dotyku” – polska koordynatorka interaktywnego polsko-ukraińskiego audio-performansu zrealizowanego we współpracy z Instytutem Ukraińskim w Kijowie i Urzędem Miasta Wrocławia, pod honorowym patronatem Prezydenta Jacka Sutryka. Autorka i reżyserka performansu: Ołena Apczel;
- Współorganizatorka międzynarodowego webinaru (Wrocław- Kijów- Lwów) „Pierwszy ukraiński Hamlet (1943). Wydarzenie z okazji 80. rocznicy pierwszego teatralnego przedstawienia *Hamleta* Williama Szekspira. Współorganizatorzy: Ukraiński Komitet Szekspirowski, Katedra Teatroznaństwa i Sztuki Aktorskiej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie oraz The Shakespeare Institute (GB).

Wymienione tu działania prof. Matusiak-Bakuły nie tylko promowały kulturę ukraińską w Europie, ale działały również na rzecz wzmocnienia odporności kulturowej poprzez sztukę i edukację.

5. Znaczenie działalności organizacyjnej prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły

Działalność organizacyjna prof. Agnieszki Matusiak-Bakuły charakteryzuje się: trwałością efektów (instytucje, programy, sieci współpracy), skalowalnością (wpływ na systemy edukacji i instytucje UE), ponadnarodowym zasięgiem (projekty oddziałujące w ośmiu krajach, działania w Parlamencie Europejskim), wysoką skutecznością organizacyjną oraz realnym wpływem społecznym w czasie wojny i kryzysu europejskiego. A zatem, jej działalność stanowi modelowy przykład humanistyki zaangażowanej, efektywnie oddziałującej na rzeczywistość społeczną, polityczną i kulturową, zarówno w Polsce, jak i w Europie, w pełni spełniając kryteria przyznania nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia organizacyjne.

Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki za całokształt dorobku dla prof. dr. hab. Piotra Bilera

Piotr Biler od 1981 pracuje na Uniwersytecie Wrocławskim i w dyscyplinie matematyka prowadzi badania asymptotyki rozwiązań równań różniczkowych motywowanych zagadnieniami fizyki i biologii. Rozprawa doktorska (1984, promotor: Andrzej Krzywicki) dotyczyła równań typu dysypatywno dyspersyjnego uogólniających modele Kortewega-de Vriesa i Burgersa w hydrodynamicie. Habilitacja (1992) poświęcona była nieliniowym równaniom ewolucyjnym drugiego rzędu takim jak np. model Kirchhoffa z mechaniki ośrodków ciągłych i układ Kleina-Gordona-Schrödingera z mechaniki kwantowej. Tytuł profesora uzyskał w 1996 roku. Następnie zajął się dwoma obszernymi tematami badawczymi: nieliniowe równania ewolucyjne z nielokalną dyfuzją typu Lévy'ego i ich związki z procesami stochastycznymi oraz modele typu uśrednionego pola ("mean field") wywodzące się z klasycznych równań Nernsta-Plancka-Debye'a-Hückela opisujących oddziaływanie cząstek naładowanych. Są to modele oddziaływań cząstek takich jak przyciągające się grawitacyjnie (np. gwiazdy, galaktyki) lub odpychające elektrostatycznie (w półprzewodnikach, plazmie, elektrolitach). Analogiczne modele – 2 – rozważane są w biologii do opisu migracji mikroorganizmów pod wpływem substancji chemicznych wydzielanych przez nie i do opisu tworzenia się naczyń krwionośnych (angiogeneza) w procesie powstawania nowotworów. Zjawisko to nosi nazwę chemotaksji, a najważniejszy model zaproponowali blisko 70 lat temu Evelyn Keller i Lee Segel. W skrócie mówi się o układzie Keller-Segela, choć w istocie jest to cała klasa modeli o różnorodnych interpretacjach i zachowaniach. Z matematycznego punktu widzenia opis tych zjawisk jest formułowany w postaci nieliniowych ewolucyjnych równań różniczkowych z nielokalnymi wyrazami. Ścisła analiza matematyczna (a nie tylko numeryczna!) tych modeli rozpoczęła się całkiem niedawno. P.B. opublikował w 1998 fundamentalną pracę [42] cytowaną 273 razy, co jest dużą liczbą cytowań w matematyce. Najnowsze badania wspólne z wybitnymi zagranicznymi uczonymi (Jean Dolbeault, Maria Esteban, Philippe Laurencot, Marco Cannone), jak i z wrocławskimi (Grzegorz Karch, Jacek Zienkiewicz, Dominika Pilarczyk) dotyczą subtelnych własności rozwiązań tych modeli, a w szczególności tworzenia się koncentracji (skupisk) cząstek lub komórek żywych oraz dokładnego ilościowego i jakościowego opisu tego zjawiska: m.in. [66, 72, 96, 99, 102, 106]. Używa się w nich w nowatorski sposób specjalnych przestrzeni funkcyjnych typu Morreya i wyrafinowanych oszacowań. Uwieńczeniem tych badań jest samodzielna monografia *8 "Singularities of solutions in chemotaxis systems", De Gruyter, Berlin, oparta na najnowszym wynikach. Drugi kierunek badań zapoczątkowany pionierskimi pracami [40] (134 cytowania), [44] wiąże modele probabilistyczne z dyfuzją Lévy'ego (popularne wśród fizyków, z tzw. anomalną dyfuzją) z równaniami ewolucji badanymi głównie metodami analizy nieliniowej: np. [55, 81]. Publikacje ukazały się w prestiżowych czasopismach takich jak: Nonlinearity, Advances in Mathematics, Archive Rational Mechanics Analysis, Indiana University Mathematics J., J. Evolution Equations, J. Differential Equations, SIAM J. Applied Mathematics, SIAM J. Mathematical Analysis. Prowadzi badania w ramach grantów polskich i międzynarodowych. Prawie 4 lata spędził we Francji na uniwersytetach Paris-Sud, Lyon, Bordeaux, Nancy. Jest współautorem zbiorów zaawansowanych zadań (*1 "Problems in mathematical analysis", *2 "Problems and examples in differential equations", Marcel Dekker, 1990 i 1992, odpowiednio). Jego działalność dydaktyczna obejmuje prowadzenie wykładów monograficznych z różnych aspektów teorii równań różniczkowych, mechaniki klasycznej i kwantowej, a także wykładów na szkołach dla doktorantów (Chile 2012, 2016; ENS Paris 2021). Wśród uczniów wybitne osiągnięcia ma profesor Grzegorz Karch (doktorat w 1995). Matematycy nie chwalą się cytowaniami, ale standardowa baza matematyczna MathSciNet notuje ponad 3050 cytowań 109 prac P.B., indeks Hirscha $h = 30$. Cytowania są również w literaturze z fizyki teoretycznej i biologii. Od 2020 jest wymieniany w Stanford/Elsevier/SciTech Top 2% Scientists (career-long impact). Działalność organizacyjna: dziekan wydziału Matematyki i Informatyki UWr w latach 2008-2016, wieloletni prodziekan ds. nauki i zastępca dyrektora Instytutu (10 lat), członek V sekcji CK (łącznie 10 lat), członek Komitetu Matematyki PAN (obecnie zastępca przewodniczącego), ekspert agencji grantowych we Francji, Włoszech, Chile, Chinach i w Polsce, redaktor 4 czasopism o zasięgu międzynarodowym. - członek rzeczywisty PAN i prezes Oddziału PAN we Wrocławiu (2024-), - medal im. Władysława Orlicza (UAM Poznań, 2013), - wykład im. Andrzeja Lasoty (US, Katowice, 2018), - nagrody Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

Osiągnięcia naukowe Piotra Bilera uzyskane podczas 45-letniej pracy w Uniwersytecie Wrocławskim i opisane powyżej mają charakter nowatorski w tym sensie, że w jednolity sposób

zbadane zostały całe klasy modeli fizycznych opisanych nieliniowymi i nielokalnymi układami równań typu parabolicznego i eliptycznego. Dla konkretnych realizacji przebadano w wyczerpujący sposób zagadnienia optymalnych danych początkowych (czyli opisano klasy lokalnej w czasie i globalnej w czasie rozwiązalności rozwiązań). Określono asymptotykę rozwiązań dla dużych czasów, w wielu wypadkach zdeterminowaną przez rozwiązania automorficzne, tj. niezmiennicze na specjalne transformacje zmiennych i wydzielono efekty istotnie nieliniowe. Bardzo oryginalnym wkładem są kompleksowe badania warunków na dane początkowe nieprzedłużalności rozwiązań, czyli powodujących tworzenie się osobliwości, tzw. wybuchy rozwiązań w skończonym czasie, a także opis jakościowy i ilościowy tych osobliwości. Powyższe wyniki stanowią istotny i wartościowy wkład w teorię równań różniczkowych cząstkowych, jak również ułatwiają interakcje matematyków z fizykami i biologami w celu doskonalenia modeli przez wprowadzenie nowych istotnych efektów i eliminację mało adekwatnych cech wcześniejszych modeli. Międzynarodowy oddźwięk tych badań wykracza poza liczne cytowania prac, zaproszenia w charakterze eksperta do oceny projektów badawczych (w KBN, NCN, NAWA, Agence Nationale de Recherche (Francja), FONDECYT (Chile), NSTA (China) i SIMI (Italia)), bądź recenzenta w postępowaniach awansowych w Polsce i zagranicą, z zaproszonymi wykładami do przodujących uczelni i na konferencje. W 2021/22 kandydat do nagrody realizował zaproponowany przez niego program badawczy "Singular solutions in chemotaxis and aggregation – a challenge for mathematicians" w interdyscyplinarnym Institut des Etudes Avancées - Collegium de Lyon, Był też głównym wykonawcą lub kierownikiem licznych projektów KBN, MNSW i NCN (np. 2017-2021 "Nielokalne zagadnienia paraboliczne: regularność rozwiązań, wybuchy, osobliwości"), bilateralnych projektów POLONIUM z Francją, Fondecyt (Chile), OeAD (Austrią), NSF (USA). Od 2020 jest wymieniany w rankingu Stanford/Elsevier/SciTech Top 2% Scientists (Mathematics Statistics). Osiągnięcia organizacyjne nie są wyczerpane zwięzłą listą pełnionych funkcji; P.B. zajmuje się biblioteką wydziałową, redagowaniem (m.in. jako redaktor naczelny Bull. Polish Academy of Sciences - Mathematics, a także w Colloquium Mathematicum, Topological Methods in Nonlinear Analysis, Applicationes Mathematicae) i szczególnie intensywnie recenzowaniem dla czasopism i baz danych (MathSciNet, Zentralblatt f. Mathematik), a także ewaluacją czasopism matematycznych. Od trzech lat jest Prezesem Oddziału PAN we Wrocławiu, łącząc pracę na uczelni z zaangażowaniem w sprawy nauki w regionie. Wyróżniające osiągnięcia naukowe, wielkie doświadczenie w zakresie recenzowania i oceny awansów naukowych zdobyte w Centralnej Komisji ds Tytułu i Stopni Naukowych oraz wszechstronne zaangażowanie w sprawy nauki (i matematyki w szczególności) w Polsce upoważniają do przedstawienia tej kandydatury do nagrody za całokształt dorobku naukowego.